

aagse doedelzak gaat van mond tot mond

HAAG - Wie bij doedelzak alleen aan Schotse man-korte rokjes denkt moet een wandeling maken door de naarnestraat in de Rivieren-Achter een groot raam op de werkplaats van doedelzakker Paul Beekhuizen (54) in Leiden. Over de hele wereld gespeeld op zijn handgemaakte blaasinstrumenten.

ERARD VAN DEN IJSEL
Mijn eerste fluit maakte ik van si-garendoosjes en elastiek. Maar ik had nooit besef dat je daar ook je werk van kon maken." Tastbare herinneringen aan die eerste instrumenten zijn er niet meer. "Ik heb nooit oude fluiten bewaard. Ik laat zoets liever ver-dwalen in de geschiedenis. Als een fluit 'n nut heeft gehad en plezier heeft opgeleverd ben ik te-vreden." In de werkplaats van Paul Beekhuizen zijn sowieso niet veel doedelzakken of andere riet-instrumenten te vinden. Simpelweg doordat zijn creaties over de hele wereld verkocht zijn aan mu-zikanten.

Ondertoон
"Er zijn honderden verschillende doedelzakken die een veelvoud aan verschillende geluiden ma-ken. Bijna elk land heeft wel een eigen doedelzak," vertelt Paul Beekhuizen die zich heeft gespecialiseerd in Renaissance-doedelzakken uit de periode 1500 - 1630. Instrumenten die dus niks te maken hebben met de Schotse

variant op de doedelzak. "De ins-trumenten die ik maak hebben drie pijpen. De Schotse hebben er vier."

Het systeem van een doedelzak is eenvoudig. Door eerst de lucht-zak vol te blazen is het mogelijk een constant geluid te maken. Typisch voor een doedelzak is immers de altijd aanwezig lage ondertoon die door een van de twee fluiten wordt geproduceerd. De andere pijp wordt als een ge-wone fluit bespeeld. Met de derde pijp wordt regelmatig verse lucht in de zak geblazen. Door de zak tussen het lijf en de arm te klem-men blijft er geluid uit de fluiten komen. De kennis die Paul Beek-huizen in de loop der jaren heeft vergaard stopt hij niet alleen in het bouwen van instrumenten. In Duitsland en Leiden is hij tevens actief als leraar op het gebied van instrumentenbouw.

Prijskaartje
Veel concurrentie op het gebied van rietinstrumenten maken heeft Beekhuizen niet. In Neder-

land zijn nog twee andere doedelzakmakers, maar die bouwen ins-trumenten die meer geschikt zijn voor buitenoptredens terwijl de Haagse doedelzakken juist bij uitstek geschikt zijn om binnens-huis te bespelen.

Inmiddels heeft Beekhuizen zo'n 400 doedelzakken verkocht. Een opmerkelijk groot aantal daarvan heeft 'n weg gevonden naar Amerika. "Dat gaat allemaal via mond tot mond reclame. Mensen die zo'n instrument bespelen ko-men elkaar natuurlijk regelmatig tegen tijdens optredens, works-hops en dergelijke. Daar wordt dan mijn naam genoemd als ie-mand een nieuwe doedelzak no-dig heeft."

De wachttijden voor een doedel-zak zijn immiddels opgelopen tot een jaar. Goedkoop zijn de ins-trumenten ook al niet. De goedkoopste moet nog steeds 600 gul-den opleveren, terwijl aan de meest luxe doedelzak een prijs-kaartje van 7000 gulden hangt.

"Maar daar ben ik dan ook wel een paar maanden mee bezig."

Paul Beekhuizen heeft een goede boterham dankzij het bouwen van doedelzakken.

Foto: De Posthoorn